provincie groningen

Aan Provinciale Staten

Onderwerp	**Statenbrief over de uitvoering van motie 362 en 385**

Dossiernummer	K95661
Documentnummer	2026-011015
Datum GS	17 februari 2026
Behandelaar	Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Telefoonnummer	0650040658

Geachte Statenleden,

Aanleiding

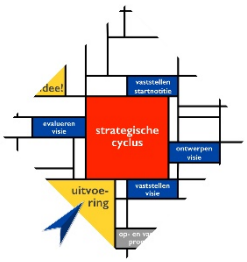
Op 12 november 2025 zijn motie 362 en 385 aangenomen. In motie 385, met de titel *Laat PAS-melders niet omvallen,* verzoeken Provinciale Staten om het PAS-dossier goed in kaart te brengen, inclusief de situatie bij interimmers en lopende handhavingszaken. Hiervoor heeft u verzocht €300.000 vanuit het flexibel budget te reserveren. Provinciale Staten vragen het College hen uiterlijk op 1 februari 2026 te informeren over de voortgang. Onderhavige brief geeft invulling aan het verzoek tot informatie over de voortgang van de invulling van het flexibel budget ten behoeve van het in kaart brengen van het PAS-dossier.

Motie 362, *Capaciteit vergunningverlening,* vraagt om toepassing van de ondergrens van 1 mol (RKO) zodra het Rijk deze invoert. Op dit moment is dat niet aan de orde. Verder wordt verzocht provinciale vergunningverlening voor te bereiden op de RKO en capaciteit in te zetten voor PAS-melders. Een actieve toezicht- en handhavingsstrategie moet inzicht geven in de benodigde capaciteit.

In deze brief geven wij toelichting op beide onderwerpen.

Rol PS

U ontvangt deze brief ter informatie.

Martinikerkhof 12 9712 JG Groningen
Sint Jansstraat 4 9712 JN Groningen
Postbus 610 9700 AP Groningen
Telefoon 050 316 4911
www.provinciegroningen.nl info@provinciegroningen.nl

Nadere toelichting

Invulling van motie 385

Vanaf eind 2024 zijn bijna alle Groningse PAS-melders op locatie bezocht. Bij het bezoek is de feitelijke situatie vastgelegd en zijn mogelijke legalisatie-routes besproken. Tot dusver zijn er voor het grootste deel van de PAS-melders geen opties voor legalisatie voor handen. Het overgrote deel van de PAS-melders verkeert hiermee nog steeds in grote onzekerheid. Er is momenteel nog geen concreet zicht op een einde aan de onzekere situatie. Het is daarom belangrijk dat de provincie zelf verantwoordelijkheid neemt in het ondersteunen van deze groep ondernemers. Juridisch inhoudelijke capaciteit is hierin randvoorwaardelijk. De provincie heeft zelf ook al een eerste stap gezet door de werving van een stikstofjurist.

Wat betreft de uitvoering van motie 385 zet het College van Gedeputeerde Staten het beschikbaargestelde flexibele budget uit motie 385 in voor het continueren van het PAS-meldersproject dat in 2024 is gestart. Dit beschikbaar gestelde flexibele budget wordt ingezet voor het verstrekken van een opdracht aan een ervaren en ook eerder betrokken bureau voor de projectleiding. Deze biedt PAS-melders tijdige, duidelijke begeleiding bij nieuwe ontwikkelingen in wet- en regelgeving en beoordelingscriteria rond stikstofvergunningverlening. Daarnaast wordt een deel van het beschikbaargestelde flexibele budget ingezet voor extra externe tijdelijke juridische begeleiding voor het behandelen van handhavingsverzoeken. Hiermee sorteren we voor op toekomstige handhavingszaken en geven we voor een deel met externe juridische expertise invulling aan deze motie.

Er wordt ook invulling gegeven aan het verder in kaart brengen van het Groningse PAS-dossier met medewerkers die per casus de referentiesituatie en vergunningsstatus reconstrueren. Voor een groot deel van de PAS-melders is deze informatie reeds in beeld gebracht. Informatie over de huidige situatie van de PAS-melders is opgehaald tijdens de gesprekken en genoteerd, maar dient nog verder verwerkt te worden om duidelijk inzicht te krijgen in de huidige stand van zaken.

Door een ervaren en eerder betrokken bureau in te schakelen voor de projectbegeleiding, waarborgen we de continuïteit van het ondersteuningsproces van PAS-melders. Dit proces omvat het reconstrueren van de vergunningstatus en referentiesituatie en het informeren van ondernemers over ontwikkelingen in wet- en regelgeving. Daarnaast leggen we contact met de groep interimmers, een groep agrariërs die tussen wal en schip valt en nog zonder oplossingen zit. Door in contact te blijven met PAS-melders en interimmers en hen te begeleiden willen we de inspanningen die reeds gedaan zijn voortzetten en werken we aan herstel van vertrouwen in de overheid.

Hierbij dient de kanttekening geplaatst te worden dat het project uitdrukkelijk niet als doel heeft de Groningse PAS-melders te legaliseren, zolang landelijke wet- en regelgeving hiertoe geen ruimte bieden.

Voor dit project wordt ook samenwerking gezocht met het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN). Het eerste contact in het kader van dit project is gelegd. Onze inspanningen zijn complementair aan die van het Rijk met betrekking tot PAS-melders. Waar mogelijk en gewenst door de agrarisch ondernemers kunnen de zaakbegeleiders van het ministerie van het LVVN worden ingezet. Zo blijven de agrariërs zelf aan het roer.

Invulling motie 362

Op 12 november 2025 is motie 362 aangenomen, hierin wordt verzocht de ondergrens van 1 mol direct toe te passen zodra deze is ingevoerd door het Rijk. Hiervan is op dit moment geen sprake. In de motie wordt verder verzocht om provinciale vergunningverlening tijdig voor te bereiden op de invoering van de rekenkundige ondergrens (RKO) en (juridische) capaciteit in te zetten bij het team dat de PAS-melders ondersteunt en begeleidt bij handhavingsverzoeken en/of om hun bedrijf gelegaliseerd te krijgen. Met de hieronder beschreven plannen voor een actieve toezicht- en handhavingsstrategie willen we inzicht krijgen in het capaciteitsvraagstuk met betrekking tot vergunningverlening, toezicht en handhaving omtrent stikstof.

De provincie Groningen heeft een wettelijke taak de natuur te beschermen en is sinds inwerkingtreding van de Omgevingswet volledig verantwoordelijk voor vergunningverlening, toezicht en handhaving met betrekking tot Natura 2000-activiteiten. Artikel 13.5 van het Omgevingsbesluit verplicht Gedeputeerde Staten een handhavingsstrategie vast te stellen. Alle provincies passen hiervoor de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) toe, die zorgt voor een uniforme, doelmatige aanpak bij overtredingen.

Momenteel is er onvoldoende capaciteit voor de uitvoering van toezicht en handhaving op stikstofuitstotende activiteiten. Er is één toezichthouder op het gebied van stikstof werkzaam bij de Provincie Groningen. Wij gaan ons inzetten op een actieve toezicht- en handhavingsstrategie. Het doel is om binnen twee jaar ervoor te zorgen dat effectieve toezicht- en handhaving op het gebied van stikstof is geborgd in de organisatie.

Risicogestuurd toezicht houden staat hierbij centraal: we volgen hierin de kaders die met andere provincies zijn afgesproken in het landelijke toezicht- en handhavingsbeleid, waarbij toezichtactiviteiten risicogestuurd worden ingericht. Dit betekent dat bedrijven met het hoogste risico prioriteit krijgen voor inspecties en controle. Dit risicoprofiel hangt af van onder andere de locatie van de activiteit, het emissieniveau van het bedrijf, het type activiteit, de huidige vergunningsstatus en het gebruik van emissiereducerende maatregelen zoals een luchtwasser op een stal.

Voor een gestructureerde uitvoering van dit project is capaciteit nodig in de vorm van een backoffice die het bedrijvenregister vormgeeft, beheert en actualiseert op basis van uitgevoerde inspecties. Dit register bevat naast de informatie zoals hierboven beschreven ook informatie over de naleving van voorschriften en vastgestelde overtredingen. Met deze informatie worden risicoklassen geactualiseerd en besluiten genomen over handhaving of intrekking van vergunningen.

Tegelijk werken we aan een “vergunningenschoonmaak”. Op grond van de Omgevingswet kan een vergunning worden ingetrokken als gedurende een jaar of een in de vergunning bepaalde langere termijn geen activiteiten zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning. Stilgelegde bedrijven met geldige vergunningen krijgen een afwegingsgesprek om te bepalen of handhaving, actualisatie, intrekking of andere maatregelen nodig zijn.

Er wordt beoogd de begroting voor de implementatie van de actieve toezichts- en handhavingsstrategie mee te nemen in de Perspectiefnota 2027.

Afsluitend

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

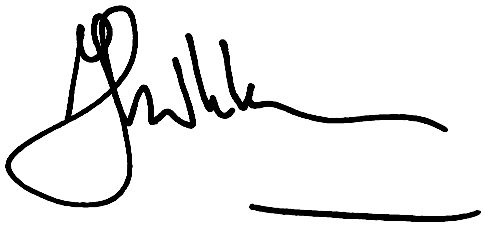
Groningen, 17 februari 2026

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

René Paas, voorzitter

Hans Schrikkema, secretaris